

Jézus tisztára mos minket

Kegyelem nektek és békesség! Istentől, a mi Atyánktól, és a mi Urunktól, Jézus Krisztustól! Ámen. Kedves Testvéreim! Hallgassátok meg azt az ígét, amelyet megírva találunk a János szerinti evangélium 13. fejezetének az elsőtől a 15. verséig a következőképpen: „Közeledett a páska ünnepe, és Jézus tudta, hogy eljött az ő órája, amelyben át kell mennie e világból az Atyához. Szerette övéit e világban – szerette őket mindvégig. És vacsora közben, amikor az ördög már a szívébe sugallta Júdás Iskariótesnek, Simon fiának, hogy árulja el őt, Jézus tudva, hogy az Atya mindent a kezébe adott, és hogy az Istentől jött, és az Istenhez megy, felkelt a vacsorától, letette felsőruháját, és egy kendőt kötött magára, azután vizet öntött a mosdótálba, és elkezdte a tanítványok lábát mosni és törölni a magára kötött kendővel. Simon Péterhez lépett, aki így szólt hozzá: Uram, te mosod meg az én lábamat? Jézus így válaszolt neki: Amit én teszek, most még nem érted, de később majd megérted. Péter így szólt hozzá: Az én lábamat nem mosod meg soha. Jézus így válaszolt neki: Ha nem moslak meg, semmi közöd sincs hozzám. Simon Péter erre ezt mondta neki: Uram, ne csak a lábamat, hanem a kezemet, sőt a fejemet is! Jézus így szólt hozzá: Aki megfürdött, annak csak arra van szüksége, hogy a lábát mossák meg, különben teljesen tiszta. Ti is tiszták vagytok, de nem mind. Mert tudta, ki árulja el, azért mondta: Nem vagytok mindnyájan tiszták. Miután megmosta a lábukat, és felvette a felsőruháját, ismét asztalhoz telepedett, és ezt mondta nekik: Értitek, hogy mit tettem veletek? Ti Mesternek és Úrnak hívtok engem, és jól mondjátok, mert az vagyok. Ha tehát megmostam a ti lábatokat, én, az Úr és a Mester, nektek is meg kell mosnotok egymás lábát. Mert példát adtam nektek, hogy amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek.” – Urunk, mi is olyan sokszor tiltakozunk, amikor te meg akarsz tisztítani minket. És olyan kevés a szándék bennünk, hogy segítsük mások Hozzád térését. Ültesd el a megtisztulás vágyát a szívünkben – igéd erejével. Ámen.

Kedves Testvéreim!

A János szerinti evangéliumban a mai igeszakaszunktól kezdve Jézus már nem az ellene lázadó tömeghez, hanem csak a tanítványai közösségéhez beszél. Miért? Mert **eljött Jézus órája**. A vízszintesen folydogáló időbe, a kronoszba, hirtelen belecsapott Isten ideje: a kairosz. **Kedves Testvéreim! Mi vajon észrevesszük-e, hogy mikor van itt a mi óránk, a mi kairosz-unk?** Halogatjuk-e? Vagy éppen hogy: siettetni akarjuk-e? Jézus egyiket sem tette. És ebben az Atya iránti határtalan engedelmességben örök példát mutatott nekünk.

A páska ünnepe előtt vagyunk. Jézus vacsorálni hívja a tanítványait. A tanítványok érzik, hogy itt komoly dolgok készülnek. Izgatottak. A többi evangéliumi leírásból tudjuk (pl. Lk 22,24-27), hogy az jár a fejükben, hogy milyen helyük lesz majd Jézus eljövendő királyságában. Ki fog Jézus mellett ülni? Ki lesz a nagyobb? A nagy izgalomban mindegyik tanítvány elfelejti azt, hogy a vacsorához a kor szokása szerint lefekvő embereknek az asztaltól hátra kilógó lábait meg szokás mosni... – Miért volt ez szokásban? Mert csak egy szíjjakkal odaerősített bőrtalp volt a lábakon, amelyek emiatt mocskosak voltak.

Ez az a pillanat, amikor Jézus – felkel a vacsorától, leveti a felsőruháját, egy kendőt köt magára, és elkezd mosni a tanítványai lábait... Nemcsak mossa, hanem – az eredeti görög szöveg szerint – *nagyon alaposan* tisztára és szárazra is törölgeti. **Botrány...** Miért botrány ez? A lábmosás a rabszolgák dolga volt. Zsidó rabszolga nem is volt kötelezhető rá. Zsidó nő is csak a férjének a lábát moshatta meg – akkor, ha az rabbi volt. A tanítványok döbbenten fekszenek a helyükön. Nem értik, hogy mi történik. Jézus már Péternél jár, amikor Péter magához tér a döbbenetből. „Az én lábamat nem mosod meg soha!” (Jn 13,8)

Vajon miért tiltakozik Péter? A könnyű, és a szokásos válasz erre az, hogy azért, mert Péter az örök tiltakozó. Péter volt az első, aki kijelentette azt, hogy Jézus a Krisztus, az élő Isten Fia (Mt 16,16). Péter volt az is, aki megfeddte Jézust azért, hogy a megfeszítésén „gondolkodik” (Mt 16,22), és Péter volt az is, aki háromszor elárulta Urát (Mt 26,69-75). Miért tiltakozik a lábmosás ellen is Péter? **Azért, hogy kiderüljön: a lábmosás sokkal több, mint aminek elsőre látszik (Jn 13,7.10) Merthogy minek látszik elsőre? A már botrányos szintű alázat cselekedetének.** Az Úr és a Mester – mindenki rabszolgája. Ráadásul: ezt kell tenniük a tanítványoknak is. És kedves testvéreim, bizony ezt kell tennünk nekünk is... Nincs az alázatunknak olyan szintje, amelyen ne lehetne az alázatból még többet tanulni. Igyekezzünk tehát. Miért? Mert eljön a mi óránk is – és nem tudjuk, hogy mikor.

Ha az alázat nehéz leckéje a lábmosás értelmének az első szintje, mi lehet akkor a még ennél is nehezebb, a második szint? A megtisztulás. Nemcsak a lábunkon lévő mocsoktól, hanem teljes valónkban. A jánosi értelmezésben a megtisztulásnak is két szintje van. A fürdés, és a lábmosás. A szavak köznapi értelmének a szintjén a fürdés azért kerül itt elő, mert mielőtt valaki vendégségbe indult volna – megfürdött. De Jánosnál a fürdésnek jelképes értelme is van – mint szinte mindennek. Néhány mondattal az igeszakaszunk után Jézus maga mutatja meg a fürdés jelképes értelmét, amikor ezt mondja a tanítványainak: „Ti már tiszták vagytok az ige által, amelyet szóltam nektek.” (Jn 15,3) Most jön valami nagyon fontos. Ne felejtjük el, hogy a János szerinti értelmezésben Jézus saját maga a megtestesült ige. Azaz a megtisztító ige nemcsak az evangélium ígét, hanem Jézus egész életét, Jézus *egész megváltó művét* is jelenti.

Itt jutunk el a megtisztulás még mélyebb megértéséhez. A mi végleges és teljes megtisztulásunk holnap, Nagypénteken, a kereszten következett be. A kereszten, ahol Jézus teljesen és véglegesen legyőzte az ördögöt – és ezzel megváltott minket. „Váltságot küldött az ő népének” – ahogyan a bevezető zsolttárban mondtuk. A keresztről botránya a mi megtisztulásunk végleges forrása és oka. Ez a mi fürdők. A fürdő, amelynek az ígétét a keresztségünkben kaptuk (*kapjuk*) meg.

Ha a keresztről botránya a megtisztulás, micsoda akkor a másik botrány, a lábmosás? A lábmosás a mi mindennapi megtérésünk. Merthogy az élet minket folyamatosan, újra és újra bekoszol. **Kedves Testvéreim! Jól érezzük-e magunkat a szennyben? Hagyjuk-e megmosni magunkat Jézus által? Örvendezzünk a válasznak, amely remélem, hogy megnyílik bennünk:** Krisztus Urunk! Alázattal leborulunk eléd. Nem tudunk elégszer köszönetet adni azért neked, hogy az életed adtad azért, hogy mi tiszták lehessünk!

Ha idáig: a megváltás megtisztításának a vágyáig és köszönetéig eljutottunk – már megérettük a Nagyhét, és benne a mai nap, Nagycsütörtök csodájának a lényegét. De: **még mindig nem értettünk meg mindent... – Mi jöhet még ez után?** Az az „apróság”, hogy a János szerinti evangéliumban a lábmosás története az utolsó vacsorának az oltár előtti igében már hallott szereztetési igéi *helyett* szerepel. Azaz: **a megtisztulásunk egy hihetetlenül fontos része – az úrvacsora maga.** Mert ahogyan Jézus mondja a János szerinti evangéliumban: „Én vagyok az az élő kenyér, amely a mennyből szállt le: ha valaki eszik ebből a kenyérből, élni fog örökké, mert az a kenyér, amelyet én adok oda a világ életéért, az az én testem. Aki eszi az én testemet, és issza az én véreimet, annak örök élete van, és én feltámasztom őt az utolsó napon.” (Jn 6,51.54) Mert Urunk örök életet adó „eledelt adott az őt félőknek” – ahogyan a bevezető zsolttárban mondtuk.

Mivel zárja le Jézus a mai igeszakaszunkat? „**Nektek is meg kell mosnotok egymás lábát.**” (Jn 13,14) **Az lenne a tanulság, hogy akkor most mindenkinek cipőt le, és álljunk neki lábakat mosogatni?** (Vagy esetleg az, hogy a pap és a gyülekezet nézze, ahogyan – helyettük... – a sekrestyés mosogatja a lábakat? Vannak ilyenre is – szerintem sajnálatos... – példák itt, e városban a mai napon...) Tehetjük persze ezt is. De **helyesebben járunk el, ha a társainkat a mindennapos megtéréseikben segítjük.** „Hogyan? – kérdezhetitek erre. Hazafelé állítsunk meg embereket a villamoson, bökjünk a mellükre, és kiáltunk az arcukba: *Térj meg!*” Bár a Szentlélek megdöbbentő kreativitása és ereje ma is felhasználhat ugyanolyan botrányos helyzeteket is, mint a lábmosás volt, az elsődleges cél azért nem a botrány... De – a *megrendítően váratlan* jó cselekedet segítheti a mindennapi megtérést. Ilyen volt Jézus korában a lábmosás. Ilyen lehet a mai korban akárcsak az, ha jó szóval és kedves mosollyal átadod a helyed egy idősebbnek a villamoson. **Adjunk megdöbbentően sokat. Időnkből, figyelmünkől, életünkől: bármiből, amivel rendelkezünk.**

Kedves Testvéreim! Szívleljük meg Pál apostol szavait: „Az az indulat legyen bennetek, amely Krisztus Jézusban is megvolt: aki Isten formájában lévén nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel, hanem megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlóvá lett, és emberként élt; megalázta magát, és engedelmes volt mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig.” (Fil 2,5-8) Ámen.